

اثبات ضرب و جرح در دادگاه، اجبار به نگهداری مادر از منظر قانون

Photo: Oleg Golovnev/bigstock.com

موسی برزین خلیفه‌لو، وکیل خانه امن

پرسشگر: سلام خسته نباشید. می‌خواستم از شما در مورد مشکلی که برایم پیش آمده مشاوره بگیرم. من 6 سال قبل ازدواج کردم و یک فرزند نیز دارم. پنج ماه پیش پدر شوهرم فوت کرد و مادر شوهرم تنها ماند. مادر شوهرم 70 ساله است و سه پسر و دو دختر دارد که همگی نیز متاهل هستند. خانه مادر شوهرم در شهرستان بود به همین دلیل فرزندانم تصمیم گرفتند که او را به اینجا بیاورند. قرار بر این بود که از مادر شوهرم به نوبتی نگهداری کنند اما دخترها بهانه آوردند که شوهرشان راضی نیست. اختلافاتی هم پیش آمد که در نهایت شوهر من مادرش را به خانه ما آورد و گفت که ایشان از این به بعد با ما زندگی خواهد کرد.

واقعیتش من از اینکه چرا فرزندان دیگرش قبول نکردند و شوهر مرا مجبور کردند که مادرش در خانه ما بماند ناراحت شدم. به هر حال ابتدا چیزی نگفتم اما بعد به شوهرم گفتم که یا یک خانه مستقل برای مادرش بگیرد و یا اینکه او را به خانه سالمندان بفرستد. شوهرم بسیار عصبانی شد و مرا به باد فحش و ناسزا گرفت. می‌گوید که من وظیفه دارم از مادرش نگهداری کنم. خب من خودم یک فرزند دارم و نمی‌توانم از فرد دیگری نگهداری کنم. به هر حال اختلاف مان زیاد شد. یک بار هم سر این مساله دست روی من بلند کرد. قبلا هم چند بار مرا زده است. چند روز پیش دوباره بحثمان شد و گفت که اگر در خانه با مادرم بدرفتاری کنی طلاق می‌دهم. چون قبلا هم سر مسائل دیگر اختلاف داشتیم فکر می‌کنم شوهرم به فکر جدایی است. می‌خواستم بدانم آیا من موظف به نگهداری از مادر شوهرم هستم؟ آیا حق ندارم مستقل زندگی کنم؟ آیا می‌توانم به خاطر کتک زدن شوهرم از او شکایت کنم؟

وکیل خانه امن: سلام خانم محترم! از لحاظ حقوقی شما وظیفه‌ای نسبت به نگهداری از مادر شوهرتان را ندارید اما نمی‌توانید شوهرتان را از نگهداری از مادرش منع کنید. یعنی شما نمی‌توانید شوهرتان را مجبور کنید که مادرش را ترک کرده یا به خانه سالمندان بفرستد. در این جا ممکن است تناقضی بین وظایف شما و شوهرتان ایجاد شود که این تناقض باید با گفتگو و توافق برطرف شود. به هر حال شما مکلف نیستید که از مادر شوهرتان مراقبت کنید.

در مورد شکایت کردن بابت ضرب و جرح عرض شود که اگر ضرب و جرح به اندازه‌ای بوده که آثارش هنوز در بدنتان باقی مانده است، از قبیل کبودی و ... می‌توانید شکایت کیفری کنید اما باید اثبات کنید که شوهرتان مرتکب ضرب و جرح شده است. اگر خودش اقرار نکند به سختی می‌توانید آن را اثبات کنید.

پرسشگر: آیا شوهرم می‌تواند این مساله را بهانه کرده و تقاضای طلاق کند؟

وکیل خانه امن: بر اساس قوانین ایران مرد هر وقت بخواهد صرفا با اعلام اینکه از همسر خود کراهت دارد و نمی‌خواهد به زندگی مشترک ادامه دهد، می‌تواند زن خود را طلاق دهد. یعنی مرد موظف به ارائه دلیل خاصی در دادگاه نیست لذا اگر شوهرتان تصمیم به جدایی داشته باشد تقاضای ایشان از طرف دادگاه پذیرفته خواهد شد.

پرسشگر: به نظرتان چگونه این مشکل را حل کنم. واقعا نمی‌دانم چه کار باید بکنم؟

وکیل خانه امن: خانم محترم! این مشکل شما مشکلی نیست که با مراجعه به دادگاه و اقدام قضایی حل شود بلکه باید از طریق گفتگو و توافق برطرف شود لذا پیشنهاد می‌شود با یک مشاور خانواده در این مورد مشورت کنید.

پرسشگر: سوال دیگری داشتم. من دو سال پیش تصمیم گرفتم که در دانشگاه ادامه تحصیل بدهم. آن موقع چون فرزندم تازه متولد شده بود منصرف شدم اما الان قصد ادامه تحصیل دارم. یکبار به شوهرم گفتم اما ایشان مخالفت کرد و گفت که رفتن به دانشگاه بیهوده است و گفت که اجازه نمی‌دهد. می‌خواستم بدانم آیا شوهر می‌تواند اجازه ندهد که همسرش ادامه تحصیل بدهد؟

وکیل خانه امن: نخیر در قوانین ایران در مورد اینکه زن باید از شوهر خود برای ادامه تحصیل اجازه بگیرد چیزی نیامده است، بنابراین شما از لحاظ حقوقی موظف نیستید که در این مورد از شوهرتان اجازه بگیرید اما توجه داشته باشید که هزینه تحصیل جز نفقه نیست و شوهرتان ملزم به پرداخت هزینه تحصیل شما نمی‌باشد.